

Gjerstad kommune
Administrasjonsenheten

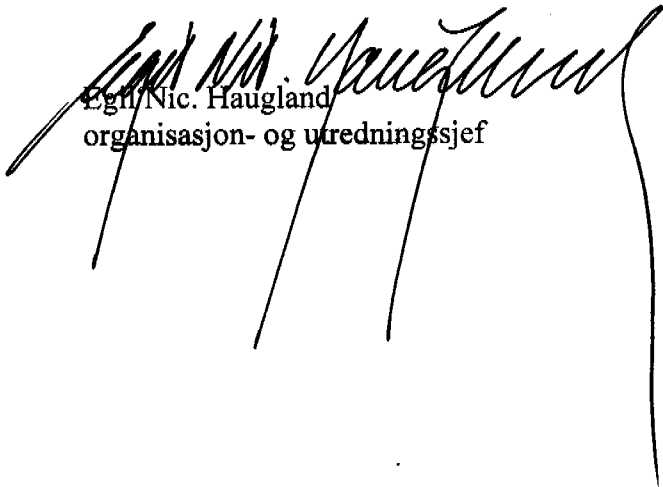
Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep 0032 Oslo

Deres dato:	Vår dato:	05.09.2006	Saksbeh:	Egil Nic. Haugland
Deres ref:	Vår ref:	2006/739-5 /010	Direkte tlf.nr:	37 11 97 33

Høringsnotat om endringer i valgloven

Vedlagt følger underretning om behandling av høringsnotatet i Gjerstad driftsstyre i møte 30. august 2006.

Med hilsen

Egil Nic. Haugland
organisasjon- og utredningsjef

Gjerstad kommune
Administrasjonsenheten

Saksfremlegg

Dato: 04.08.2006
Arkivref: 2006/739-2 / 010

Egil Nic. Haugland
37 11 97 33
egil.nic.haugland@gjerstad.kommune.no

Saksnr	Utvalg	Møtedato
06/53	Driftsstyret	30.08.2006

Høringsnotat om endringer i valgloven

Rådmannens innstilling:

Gjerstad driftsstyre viser til Kommunal- og regionaldepartementets brev med høringsnotat av 20. juni 2006 om endringer i valgloven.

Gjerstad driftsstyre viser til rådmannens saksutredning og konklusjoner og vedtar dette som høringsuttalelse fra Gjerstad kommune.

Saksprotokoll i Driftsstyret - 30.08.2006

Innstillinga ble enstemmig vedtatt.

Saksdokumenter:

Kommunal- og regionaldepartementets skriv av 20. juni 06 med høringsnotat om endringer i valgloven.

Høringsnotatet følger som trykt vedlegg til driftsstyrets medlemmer.

Saksopplysninger:

I brev til høringsinstansene av 20. juni 06 skriver departementet som følger:

"Vedlagt følger høringsnotat med forslag til enkelte endringer i valgloven. I tillegg inneholder notatet noen temaer der det ikke er foreslått lovendringer, men der departementet ønsker høringsinstansenes syn.

A. Det foreslås følgende lovendringer:

1. Kommunen v/valgstyret sørger for at det blir sendt ut valgkort til alle stemmeberettigede som er manntallsført i kommunen, og som har bostedsadresse innenriks (unntatt Svalbard og Jan Mayen).
2. Forhåndsstemmeprosedyren skal avsluttes:
innenriks: Siste torsdag før valgdagen
utenriks: Fredag en uke før valgdagen
3. Frist for å søke om å få avgi stemme ved ambulerende stemmemottaking må ikke settes senere enn siste torsdag før valgdagen
4. Forhåndsstemmegivningene må være kommet inn til valgstyret innen kl. 20 første tirsdag etter valgdagen
5. Velger som er ukjent for stemmemottaker, skal legitimere seg. Dersom velgeren ikke har legitimasjon, kan identiteten bekreftes av en annen person over 18 år som legitimerer seg.
6. Foreløpig opptelling skal foretas ved manuell telling av stemmesedlene. Foreløpig opptelling av stemmesedlene kan likevel foregå ved et edb-teknisk system dersom det benyttes et annet system enn ved den endelige opptellingen.
7. Kontrolltelling av stemmesedlene pga avvik mellom foreløpig og endelig opptelling skal foregå manuelt.
8. Foreløpig opptelling av stemmesedler avgitt på forhånd kan starte søndag før valgdagen.

B. Andre temaer:

Departementet ønsker høringsinstansenes syn når det gjelder:

1. Skjæringsdatoen for manntallet:

Problemstilling: Kan skjæringsdatoen forskyves fra 31. mai til 30. juni i valgåret uten at dette vil gjøre det vanskelig å sende ut valgkort?

2. Valg og politiske meningsmålinger:

Problemstilling: Bør det innføres restriksjoner når det gjelder mediernes adgang til å publisere meningsmålinger de siste dagene før valgdagen?

Vi ber om at høringsuttalelser er departementet i hende senest onsdag 20. september 2006.

Eventuelle henvendelser om innholdet i høringsnotatet bes rettet til seniorrådgiver Jan Morten Sundeid, tlf. 22 24 72 49.

Ytterligere eksemplarer av høringsnotatet kan lastes ned fra www.krd.no”

Rådmannens vurdering/merknader:

Jeg viser til høringsnotatet der departementets synspunkter og vurderinger er utdypet.

Når det gjelder de ulike forslag til lovendringer og andre problemstillinger, har jeg følgende merknader og forslag til konklusjoner:

Utsendelse av valgkort

Valgkort er obligatorisk ved forhåndsstemmegivning. I Gjerstad har velgerne ikke fått tilsendt valgkort, men valgkort blir skrevet ut av stemmemottakeren når velgeren møter for å avgi forhåndsstemme.

Valgkort er ikke nødvendig dersom velgerne stemmer ved ordinært valgting.

Ved kommunestyrevalget 2003 var det 134 velgere i Gjerstad som avga forhåndsstemme. Ved stortingsvalget 2005 forhåndsstemte 248 personer i Gjerstad.

I Gjerstad er det i underkant av 2000 velgere som er manntallsført og produksjon og utsendelse av valgkort vil medføre utgifter i størrelsesorden titusen kroner for Gjerstad kommune.

Jeg er imidlertid enig med departementet i at en obligatorisk utsendelse av valgkort gir velgere god informasjon og derfor vil kunne bidra til å sikre at flere velgere på valgdagen stemmer i den kommune de er manntallsført i og vil således kunne redusere antall forkastede stemmegivninger.

Konklusjon:

Departementets forslag om å gjøre utsendelse av valgkort obligatorisk for alle kommuner bør vedtas.

Forhåndsstemmegivning

Etter dagens regler må forhåndsstemmegivninger være innkommet valgstyret senest kl. 20.00 valgdagen og forhåndsstemmegivning kan ikke avholdes senere enn siste fredag før valgdagen, både innenriks og utenriks.

Dette har medført at et betydelig antall forhåndsstemmegivninger forkastes fordi de kommer for sent til valgstyret for å kunne godkjennes.

For å bøte på dette foreslår departementet følgende tiltak:

- Forhåndsstemmeperioden innenriks skal avsluttes siste torsdag før valgdagen
- Forhåndsstemmeperioden utenriks skal avsluttes fredag en uke før valgdagen

- Forhåndsstemmegivningene må være kommet inn til valgstyret innen kl. 20 første tirsdag etter valgdagen

Jeg er enig med departementet i at det er nødvendig å foreta endringer for å sikre at flest mulig av forhåndsstemmegivningene kan godkjennes.

Departementets forslag om å forskyve tidsfristen for når stemmegivningene må være valgstyret i hende vil bety at valgresultatet for mange kommuner ikke blir klart før første onsdag etter valget.

Selv om det bare vil gjenstå et antall forhåndsstemmegivninger som er tilstrekkelig for å sikre hemmelig valg og mandatfordelingen mellom partiene ved kommunestyrevalget kan være avklart, vil kandidat kåringen først bli endelig når alle stemmene er telt opp.

Hensynet til å få et endelig valgresultat klart så tidlig som mulig tilsier at det ikke gjøres endringer i loven for når forhåndsstemmegivningene må være valgstyret i hende.

Jeg har ingen merknader til forslaget om endringer i fristen når det gjelder forhåndsstemmeperioden utenriks.

Når det gjelder forhåndsstemmeperioden innenriks, mener jeg at den bør avsluttes siste onsdag før valget.

Etter mitt syn vil dette oppveie forslaget om å forskyve tidsfristen for når forhåndsstemmegivningene må være valgstyret i hende.

Selv om mange velgere ønsker å stemme så nær valgdagen som mulig for å få med seg innspurten i valgkampen, vil departementets forslag heller ikke muliggjøre å forhåndsstemme eksempelvis etter TV-debatten fredag kveld.

Når velgerne har muligheter til å forhåndsstemme i perioden fra 10. august til og med siste onsdag før valgdagen er dette etter mitt syn tilstrekkelig til å ivareta velgernes behov for å kunne forhåndsstemme og dette vil også kunne sikre at forhåndsstemmegivningene kommer valgstyret i hende.

Jeg synes også det er naturlig at departementet drøfter rutiner med Posten for forsendelse av forhåndsstemmer.

Kostnadsspørsmål må her ikke være avgjørende og departementet bør forskriftsfeste rutiner for forsendelse av forhåndsstemmer etter at dette spørsmålet er drøftet med Posten.

Konklusjon:

Forhåndsstemmeperioden skal avsluttes:

innenriks: Siste onsdag før valgdagen

utenriks: Fredag en uke før valgdagen

Det gjøres ingen endringer i loven når det gjelder tidspunkt for når forhåndsstemmegivningene må være kommet inn til valgstyret.

Ambulerende stemmegivning

Som følge av mitt forslag om forskyvning av frist for forhåndsstemmegivningen bør forslaget om frist for ambulerende stemmegivning forskyves tilsvarende.

Konklusjon:

Frist for å søke om å få avgi stemme ved ambulerende stemmemottaking må ikke settes senere enn siste onsdag før valgdagen.

Legitimasjon

Jeg har ingen merknader og støtter departementets forslag til lovendring.

Konklusjon:

Departementets forslag om at velgere som er ukjent for stemmemottaker skal legitimere seg bør vedtas.

Opptelling

Jeg har ingen merknader til departementets forslag når det gjelder forslag til endringer om opptelling av stemmesedler.

I departementets forslag er det lagt opp til at valgstyret kan bestemme om man skal begynne opptellingen av forhåndsstemmer søndag.

Jeg understreker viktigheten av at søndagsopptelling av forhåndsstemmer blir en "kanbestemmelse", opp til det enkelte valgstyre å bestemme.

Konklusjon:

Departementets forslag slik det framkommer i punktene 6, 7 og 8 i høringsskrivet bør vedtas.

Skjæringsdato for manntall

Her er jeg helt på linje med departementet.

Jeg kan ikke se at det betyr praktiske problemer for valgsekretariatene at skjæringsdatoen forskyves en måned.

EDB-selskapene må tilpasse sine rutiner til den nye skjæringsdatoen og produsere valgkort på grunnlag av opplysningene i folkeregisteret.

Jeg kan vanskelig se at dette behøver å by på praktiske problemer.

Valgkortene kan sendes direkte fra EDB-selskapene til velgerne uten å gå veien om valgsekretariatene.

Jeg er derfor enig med departementet i at en forskyvning av skjæringsdatoen neppe har særlige ulemper, bare fordeler – ikke minst for velgerne som må være det overordnede hensyn.

Flere velgere vil kunne stemme i den kommunen de bor i på valgdagen og færre stemmegivninger blir forkastet fordi færre personer avgir stemme i feil kommune valgdagen.

Konklusjon:

Skjæringsdatoen for manntallet bør forskyves fra 31. mai til 30. juni i valgåret.

Valg og politiske meningsmålinger

Departementet uttaler bl.a. at det er viktig at det ikke reises tvil om grunnlaget for gjennomføringen av demokratiske valg og jeg er enig i at dette må være det overordende hensyn når man skal drøfte innføring av eventuelle restriksjoner når det gjelder publisering av politiske meningsmålinger.

Jeg mener imidlertid at eksisterende lovgivning som setter forbud mot at valgresultater, meningsmålinger og prognoser laget på grunnlag av undersøkelser foretatt på valgdagen ikke må offentliggjøres før kl. 20 på valgdagen ivaretar dette hensynet.

Jeg kan derfor ikke se behov for ytterligere restriksjoner i dette tilfellet.

Konklusjon:

Det er ikke behov for lovendringer når det gjelder offentliggjøring av valgresultater og politiske meningsmålinger.

Egil Nic. Haugland
organisasjon- og utredningssjef